SAYI : 14
Fiyatı: 100 kr.
ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR
26 MART 1975
Adres : P.K. 68
ZONGULDAK

İŞÇİ DAVASI

«İşçilerin kendileri, aydınlar için yazılmış olan herşeyi okumak ve daha çok okumak istemektedirler ve işçilere fabrika şartları hakkında birkaç söz söylemenin, herkesçe bilinen şeyleri tekrarlayıp durmanın yeterli olduğuna inananlar sadece birkaç (zavallı) aydındır.»

HAFTALIK EKONOMİ VE POLİTİKA GAZETESİ

«MİLLİYETÇİ CEPHE» Hükümeti yaşamaz

- Milliyetçi Cephe Emperyalist- Kapitalizmin bugünkü çıkarlarını koruyamaz

- Demirel büyük sermayeyin güvenini tekrar kazanmak için iktidar istiyor

Hükümeti kurmakla görevlendirilen Demirel sevinç içinde.

DEMİREL AP'SİNİN BUGÜNKÜ DURUMU

Buhrana düşen kapitalist-emperyalizm, sosyalizmin gelişmesini engelleyebilmek için yeni yollar aramak zorunda kalmıştır. Baskıcı rejimlerle egemenliğini sürdüremiyen kapitalizm, çalışanları bazı sosyal adalet programlarıyla uyutacak bir yol tutmuştur. Bu durum, Türkiye'de, emperyalist-kapitalizmin ve onunla bütünleşmiş olan yerli «akıllı» büyük sermayenin, desteğini A.P.'den, CHP'ye kaydırmasına sebep olmuştur. Bunun yanısıra A.P. bir takım bölünmelere uğramış ve bugünkü zayıf duruma düşmüştür.

Demirel, emperyalist-kapitalizmin ve yerli «akıllı» büyük sermayenin güvenini tekrar kazanmak istemektedir. Ayrıca parti kadrolarını ayakta tutmak ve kaybettiği ittifakları tekrar kazanmak için iktidar olmak istemektedir. «Milliyetçi Cephe»nin kuruluşunun esas nedeni budur.

MİLLİYETÇİ CEPHE NEDİR

AP'nin yanı sıra Milliyetçi Cephe'yi oluşturan partiler, gelişen kapitalizm karşısında yok olan güçleri temsil etmektedirler. Bunlar kapitalizmin tekelleşmesine karşı oldukları gibi, işçi sınıfının ekonomik ve politik hareketine de karşıdırlar. Esasen kapitalist gelişmenin gerisinde kalan AP, bu güçlerle giriştiği ittifaktan dolayı, daha da tutucu olmaktadır. Bu tutuculuğu ve anti - komünist propaganda ile ittifaka girdiği partilerin oy tabanını tekrar kazanacağını ummaktadır.

DEMİREL HÜKÜMET KURABİLECEK Mİ?

Demirel'in hükümet kurabilmesi ne demektir? Şu demektir: Milliyetçi Cephe'yi oluşturan gerici ve faşist bozuntusu partilerle pazarlıkta anlaşması demektir. Ortak bir çalışma programı hazırlıyabilmesi demektir. Ve en sonunda bir bakanlar kurulu listesi tertipliyebilmesi demektir.

Milliyetçi Cephe'yi oluşturan bütün partilerin ortak noktası, işçi sınıfının ekonomik ve politik hareketini bastırmaktır. Sermayedarların sömürü oranını arttırmaktır. Yüzeydeki bir takım ayrılıklara rağmen, bu partilerin böyle bir amaç etrafında birleşmeleri mümkündür. Ve bu sebepten ortak bir program hazırlamakta güçlük çekmiyeceklerdir. Yine yüzeydeki çok şiddetli pazarlıklara rağmen, bakanlar kurulunun taksiminde de zorluk çekmiyecekleri muhakkaktır. Şu halde Demirel, bir hükümet kurabilecektir. Ancak kuracağı bu hükümetin, Cumhurbaşkanı tarafından onaylanıp, onaylanmıyacağı ayrı bir tartışma ve merak konusudur.

Demirel'in, bir an için, Cumhurbaşkanı ve zinde kuvvetlerin onayını aldığını düşünelim. Böyle bir hükümet, Meclis'ten güvenoyu alabilecek midir? Meclis pazarlıkları iyi geçerse, milletvekili alış - verişinde anlaşma olursa, bu hükümetin güvenoyu almakta zorluk çekmiyeceği açıktır. Kaldı ki, uygun (!) bir tarihte seçim yapılması öngörülmüşse, CHP'nin de en büyük desteğinin sağlanacağı muhakkaktır..

DEMİREL HÜKÜMETİ NE YAPACAK

Demirel hükümeti Meclisten güvenoyu aldığı takdirde şunları yapacaktır: Demirel liderliğindeki AP kadroları iktidarın nimet ve fırsatlarına alışmıştır. Demirel'in ilk işi, bu kadrolarına iktidarın nimet ve fırsatlarını açmak olacaktır. Milliyetçi Cephe'nin diğer partileri de, bu yağmadan nasiplerini alabilmek için birbirleriyle yarış edeceklerdir.

Demirel'in ikinci işi, işçi sınıfının ekonomik ve politik mücadelesini bastırmak için, emrindeki bütün kolluk kuvvetleriyle, işçi sınıfının üzerine saldırmak olacaktır. Kaldı ki Türkeş'in komandoları bu iş için dünden hazırdır.

Irmak hükümeti, sermayeye karşı görevini yerine getirmiştir. Gerekli zamlar yapılmış, yeni vergiler öngören bütçe Meclis'in onayından geçmiştir. Şimdi Demirel halk adamı pozlarında ortaya çıkacaktır. Elindeki bütün kaynakları kısa dönemde piyasada ferahlık yaratmak için kullanacaktır. Sonra da «piyasaya bolluk getirdim» diyerek ve siyasi iktidarı elinde tutarak, kaybettiği oyları kazanabilmek umuduyla seçime gidecektir.

DEMİREL HÜKÜNETİ NİÇİN YAŞAMAZ

Ancak bütün bunlara rağmen Demirel hükümeti uzun süre ayakta kalamaz. Kendisi nekadar istemiş olursa olsun, emperyalist - kapitalizmin ve onunla bütünleşen yerli büyük sermayenin çıkarlarını geliştiremez. Demirel bir yol ayrımındadır. Eğer büyük sermayenin sömürüsünü arttırmak isterse, Milliyetçi Cephe adı altındaki, düzmece ittifakı bozmak zorundadır. Fakat iktidarda kalmak isterse, bu ittifakı sürdürmek zorundadır. İşte Demirel'in açmazı budur. Ve eninde sonunda kaybedecektir.

TOPLU SÖZLEŞMELER KISITLANIP ÜCRETLER DONDURULMAK İSTENİYOR

Sermayedarların çıkarına işleyen Türkiye ekonomisi yeni çıkmazlara girdi. Kıbrıs müdahalesinin 25 milyar lira civarındaki faturası ve kurulmasına çalışılan silah sanayiinin faturasını kimler ödeyecek? Maliye Bakanı bunu soruyor. Bunun için ilk elde şekere, buğdaya, tekel maddelerine, elektriğe vs. yeni zamlar yapıldı. Buna rağmen siyasal iktidar yeni zamlar yeni vergiler getirmek istiyor.

Kesilen Amerikan askeri yardımlarının yerine Türkiye'de silah fabrikaları kurmak ve askeri malzemeler satmak için Amerikan, Alman ve İngiliz sermayedarları sıraya girdiler. Onlarla işbirliği içindeki Türkiye'li sermayedarlar da silah sanayiinden gelecek yeni kârların kokusunu aldılar, keyifle ellerini oğuşturuyorlar.

Bu giderleri karşılamak için getirilen yeni zamlar ve yeni vergiler sermaye iktidarına yeterli gelmiyor. Sermayedarlar kârlarını daha da arttırmak için işçilerin ücret artışlarını çalışmak istiyorlar. Bunun için kamu kesiminde çalışan 550 bin işçinin toplu sözleşmesini Bakanlar Kurulunun tek elden yürütmesini kanunlaştırmak istiyorlar. Yani sermayedarlar kendileri birleşip güçlenirken sendikaları göstermelik kuruluşlar haline getirmek istiyorlar. Böylece kamu kesimindeki 550 bin işçiyi boğaz tokluğuna çalıştırmanın hayal ediyorlar. Özel sektörde ise esasen işçilerin yüzde sekseni asgari ücretle çalışıyor. Kısacası Kıbrıs müdahalesinin ve savaş sanayiinin tüm yükü işçi sınıfının ve diğer ücretlilerin sırtına bindirilmek isteniyor.

Bunlara karşı işçi sınıfının daha sıkı olarak birbirine bağlanması gerekiyor. İşçilerin, bu tasarılara karşı mücadele etmek için zorlu geçecek toplu sözleşme görüşmelerine, maddi olarak güçlü girmesi gerekiyor. Oysa sendikacılar silah fabrikalarının kurulması için, silah fabrikatörlerine [illegible] daha fazla kâr sağlamak için işçileri savaş fonlarına para vermeye çağırıyor. Sermayedarlara karşı mücadelede işçilerin zor günlerinde kullanılacak aidatları savaş fonlarına vererek sermayedarlara peşkeş çekiyorlar. İşçi sınıfı, işçileri burjuvaziye teslim eden, [illegible] mücadelesini yürütemiyen sahte liderleri tasfiye etmelidir.

BAKSAN İŞÇİLERİ:
"HAKLARIMIZI SÖKE SÖKE ALACAĞIZ" dedi

BARTIN (Özel) : Bir süre önce Bartın Baksan Kağıt sanayi işvereni ile Selüloz - İş Sendikası arasında sürdürülen toplu sözleşme görüşmeleri uyuşmazlıkla neticelenmişti. Uzlaştırma Kurulunun kararını, sendika kabul etmemiş ve grev kararı almıştı. Sendikanın grev kararı alması üzerine, işveren de işyerinde lokavt ilân etmişti.

Bartın - Baksan işçileri, Selüloz - İş Şube Başkanı HAYRETTİN ÖZYURT (soldan ikinci) ile birlikte görülüyor.

«GREV, İŞÇİ SINIFININ EN TABİİ HAKKIDIR.»

17 Mart pazartesi günü başlatılan grev devam etmektedir. İşveren, Baksan işçilerinin sendikaları ile olan birlik ve bütünlüğünü hazmedememektedir. İşçi - Sendika bütünlüğünü bozmak için çeşitli oyunlar tertiplemektedir. Bartın gazetelerini emri altına alan işveren Bartın halkını yanıltıcı beyanlarda bulunmaktadır. Grev kararı alınmasında büyük payı olan sendika şube başkanı Hayrettin Özyurt'a «tertipçi» damgasını vurmaktadır. Bu konuda Hayrettin Özyurt gazetemize verdiği demeçte şunları söylemiştir: «İşveren, bana bu yakıştırması ile «grev hakkına» tahammülsüzlüğünü ortaya koymaktadır. Bir kere, grev, işçi sınıfın en tabii hakkıdır. Diğer taraftan grev yapmamızın haklılığı da ortadadır. Fabrikada çalışan işçilerimiz ortalama 900 lira maaş almaktadır. Fabrika iki yılda kendisini amorti etmiştir. İşverenin iki yılda sağladığı kâr 20 milyon lira civarındadır. Bizim isteklerimiz ise aynı süre için 4,5 milyon lira tutmaktadır.» diyerek, devamla «Bu durum karşısında bana «tertipçi» damgasını vuran işveren, Baksan işçileri ve Bartın halkı karşısında gülünç duruma düşmektedir.» demiştir.

Hayrettin Özyurt, Baksan işçilerinin yoğun bir şekilde sömürüldüklerini de şöyle ifade etmiştir: «Türkiye'de yılda 200 milyon torba kağıt üretilmektedir. Bunun 100 milyonu Türkiye'deki 7 fabrikada üretilirken, geri kalan 100 milyon torba kâğıt, Baksan işçileri tarafından üretilmektedir. Ve işçilerimizin aldığı sadece 900 liradır.»

«İŞVERENİN OYUNLARINI BOZACAĞIZ»

İşverenin, işçi - sendika bütünlüğüne ve grev uygulamasına tahammülsüzlüğünü, Selüloz - İş sendikası teşkilâtlanma sekreteri Remzi Gerçek de şöyle ifade etmektedir: «İşveren, hastalanan işçilerimize muayene olabilmeleri için gerekli olan vizite kâğıdını vermemektedir. İşverenin bu davranışı, işçilerimizin hayatına değer vermeyişinin en açık örneğidir. Oysaki, işverenin grev sırasında da vizite kâğıdı vermesi

(Devamı 2. sayfada)

OKUYUCU MEKTUPLARI...

Konu:
İşçi sınıfının bağımsızlığı

C.H.P. Desteklenmemelidir.

Kardeşler,

Basında olsun, işçi sınıfı sosyalistleri arasında olsun, «CHP desteklenmeli mi, desteklenmemeli mi» ve buna benzer sorular bir çok zamandan beri tartışılıp duruyor. Ben bir işçi sınıfı sosyalist devrimcisi olarak, bu gibi sorulara, işçi sınıfı açısından baktığım zaman hemen «hayır» diyorum. Neden hayır diyorum? Elbette bunun bir çok nedenleri, örnekleri var. Bu nedenlerin, örneklerin hepsini buraya sıralamaya lüzum yok. Bir kaç somut örnekle bunları yazmağa çalışacam. CHP bir işçi sınıfı partisi değildir. CHP tekelci sermayenin partisidir. İşçi kardeşlerim CHP'yi kısa iktidar döneminde görmüşlerdir. Kime hizmet ettiğini görmüşlerdir. «Aracıyı, tefeciyi, karaborsayı, sömürüyü kaldıracam» demişti. Bunların hangisini yaptı? Hiçbirini. Daha da hızlandırdı. CHP bunları yapsaydı işçi sınıfının partisi olur muydu? Hayır hiç bir zaman olamaz. Çünkü işçi sınıfının partisi, ancak işçiler tarafından örgütlenip, biz sosyalist işçilere bilinç götüren ve işçi sınıfının öncülüğüne inanmış aydınlar tarafından kurulur.

Şimdi biz, CHP desteklenmeli, diyenlere, açıkca soruyoruz. Ve diyoruz ki : iktidar döneminde demire, çimentoya, buğdaya zam yapmıştır. Bu zamlar kime yaramıştır. İşçilere mi yaramıştır, demir-çimento tüccarlarına ve toprak ağalarına mı yaramış tır? Bu soruların cevabı da açık. İşçi, demir, çimento, buğday satar mı? Satmaz. İşçi bunları alabilmek için sadece işgücünü satar ve kendisinin yapmış olduğu şeyi para karşılığında almaya çalışır. CHP iktidar döneminde, halkımız şeker, yağ sıkıntısı çekerken, CHP'li şeker-yağ tüccarları halkımızdan tıpkı AP'lilerin yaptığı gibi şekerlerini, yağlarını stok edip gizlemişlerdir. Böyle bir partiye işçi sınıfı sosyalist kardeşlerim oy veremez, vermemelidir. Ben CHP'yi kapitalizmin akıllı savunucusu, diğer sağ kanattaki partileri de akılsız savunucuları olarak görüyorum.

Yaşasın işçi sınıfının sosyalistleri ve işçi davasına inananlar.

BİR MADEN İŞÇİSİ
(Zonguldak-Karadon)

KONU:
HAK KAVGASI

Emekçiler kendi davalarına sahip çıkmalıdır

Tüm emekçi kardeşlerim kendi davanıza sahip çıkmanın zamanı çoktan gelip geçmektedir. İşverenler size «amele» derler. Çünkü onları «emek» sözcüğü bile ürkütür.

Solun zorlaması ile bazı haklar elde edilmiştir. Ama bununla yetinmek çok yanlış ve hatalıdır. Bunları görebilmek için çok okumak gerekir. Türkiyedeki sendikaların yüzde yetmişi sarı sendika, yani işverenler tarafından satın alınmış insanlar. Kapitalist düzende işçi sınıfı kendi siyasi örgütünü kurmadıkça tam emeğinin karşılığını almasına imkân yoktur.

İşçi kardeşlerim, biraz senin nasırlı ellerinin yaratmış olduğu üretimin kimlerin eline geçtiğini ve nasıl gaddarca harcandığını görelim. Bilhassa sanayi bölgelerinde sıfırdan başlayan en küçük esnaf on yılda rahat 5 milyonluk adam olur. Tamamen yüz de 300 aşırı kârla işçinin sırtından çıkar. Başçavuş, şef, mühendis beylerin şahsi işlerini gören binlerce insanın aylıkları senin sırtından çıkar. Doktorlar kısa zamanda milyonları vurup her sene Avrupa ve Amerika turnesine çıkar, seni soyarak hiç acımadan. Tüm siyasi partiler, kendi kişisel ve oy cambazlığı için işçi ve köylüyü tamamen unutmuştur. Aslında bütün köylerde işçidir. Yedisinden yetmişine kadar, hiç bir sosyal hak sahibi olmadan, kendi kaderlerine itilmiştir. Bin yıldanberi savaş olunca Aslan Mehmet, savaş bitince ırgat Mehmet, onların alın yazısı. Kapitalist ülkelerde savaş yapan hep emekçi çocuklarıdır. Yani emekçiyi emekçiye vurdurmaktadırlar. Dünyadaki emekçiler bu bilince vardığı zaman savaş ortadan kalkacaktır. Çünkü bütün savaşların perde arkasında ganimetler vardır. Vatan dendiği zaman, vatan üstünde tüm sosyal haklar bütün fertlere eşit şekilde uygulanmıyorsa, onun adı vatansız olur.

İşçi kardeşim sen çok okudukça ve bilinçleştikçe bu sömürü düzeni muhakkak yıkılacaktır. Şimdiden duvarlar çatlamaya başlamıştır. Her yasak altında bir hakikat gizlidir. Sosyalizm demek, eşit şekilde, kula kul olmadan, onurlu yaşamak demektir. Gerçek halk idaresinin adıdır. Ve sizin simgenizdir. Selam, kendi çıkarlarını, dünyadaki bütün emekçi insanlarada isteyebilen, hakiki işçi, köylü ve aydınlara.

(Zonguldak - Çatalağzı)
BİR ZANAATÇI

KONU:
EKONOMİK VE POLİTİK MÜCADELENİN BİRLİĞİ

Sendikal mücadele anlayışımız

İŞÇİ DAVASI'nı en sıcak sevgi ve saygılarımla selamlarım. Bu benim ilk mektubum. Bundan sonra sık sık yazmaya kararlıyım. Gazetemiz çıkana kadar okumayı, öğrenmeyi düşünüyor fakat yazmayı aklıma dahi getirmiyordum. Daha açıkcası bu işin aydın işi olduğunu düşünüyordum. Fakat şimdi çok iyi anlıyorum: politikacı anadan doğma değil, çalışmadan sonra oluyor. Hele işçi sınıfından bir sosyalist için bilgi dağarcığını doldurmayı, o bilgileri basınla sözlü olarak kitlelere duyurmayı çok önemli buluyor ve görev sayıyorum.

SENDİKAL MÜCADELE ANLAYIŞIMIZ

Değişen emperyalizm, devamlı gelişen teknoloji ve bilim, işçi sınıfı mücadelesinede yeni boyutlar kazandırıyor. Acil, inat ve sabırla yapılacak görevler işçi sınıfı öncülerini her zamankinden çok çalışmaya ve öğrenmeye zorluyor. Ülkemizde dar kafalı klasik sendikacılık anlayışıyla hareket eden sendika patronları, kendilerini yenilemek bir yana hâlâ eski alışkanlık içinde. Kısır sendikal çekişmelerle, işçi sınıfı mücadelesini yozlaştırıp, ekonomik mücadelenin dar sınırları içersinde hapsolmasına sebep oluyorlar. İşçi sınıfı, mücadele tabanını daraltan, olaylara dünya ve Türkiye işçi sınıfı hareketi açısından bakmayan anlayışa «dur» demelidir.

Uluslararası tekelci kapitalizm, bölgesel mücadeleyi hiçe sayıyor. Aynı iş kolunda çalışan tüm ülke işçilerinin desteğini kazanmıyan, en inançlı ve kararlı işçilerin yürütmediği mücadelenin başarı şansı yoktur. İşçilerin mücadelesini fabrika kapatmakla (lokavt) kıran sermayeye karşı işçi sınıfı mücadelesini sürdürmelidir. İşçi sınıfı, dünya ve ülkemize bakış ufkunu açmayan, kalkınma edebiyatıyla halk sektörüne yatırımları amaçlıyan anlayışa karşı mücadele etmelidir. Dünya işçi sınıfı hareketlerinin çok gerisinde kalan sendika ağalarına karşı en amansız mücadeleyi vermelidir. Böyle sendikacıların, sınıfsal anlayışı bizim gazetemiz vasıtasıyla her yerde teşhir edilmelidir. Bunu yapmak, bunu duyurmak işçi sınıfı öncülerinin ve işçi sınıfı öncülüğüne inanan her aydının vazgeçilmez görevlerindendir. Biz böyle sayıyoruz.

BİR FABRİKA İŞÇİSİ
(Ereğli Demir Çelik)

BAKSAN İŞÇİLERİ

(Baştarafı 1. sayfada)

kanuni bir zorunluluktur. İşveren, 20 mart perşembe günü de, işçilerimizi zabıta kuvvetleri ile karşı karşıya getirmenin bir denemesini yapmıştır. Fabrikaya tanker sokmak istemiştir. Fabrikaya tanker sokulması gerekiyor sa iş mahkemesinin kararı olması gerekir. İşverenin mahkemeden böyle bir karar almadan fabrikaya tanker sokmak isteme si, işçileri zabıtayla karşı karşıya getirmek istemesinin bir denemesidir. Biz, işverenin bu tür oyunlarına gelmeyeceğiz. Mücadelemizde haklıyız, kararlıyız. Haklarımızı alıncaya kadar direneceğiz» demiştir.

Bu arada Selüloz-İş sendikası genel başkanı Necati Cansever de İzmit'te çıkan «Hürsöz» gazetesine Baksan greviyle ilgili bir demeç vermiş ve «Üyelerimize hakları verilinceye kadar direnmeye kararlıyız.» demiştir.

Grevin başarıyla sonuçlanacağına işçilerin ve sendikacıların inancı tam. İşverenin, greve uzun süre dayanamayacağını sen dika şube başkanı Hayrettin Özyurt şöyle ifade etmektedir : «İşverenin, stok edilmiş torba kâğıdı bulunmamaktadır. Olsa da kıymeti yoktur. Buna karşılık yurt içinden ve yurt dışından siparişler vardır. İran'a ve Ürdün'e ihracat yapılıyordu. Oralardan büyük miktarlarda siparişler vardır. Bu siparişleri karşılayabilmek için en kısa zamanda üretime geçmek isteyecektir. İşveren, fabrikayı Libya'ya, şuraya, buraya nakledeceği söylentilerini yaymaktadır. Bu söylentiler işçilerimizin moralini bozmak için ortaya atılıyor. İsteklerimizdeki haklılığımız ve mücadele azmimiz moralimizi en üst noktada tutmaktadır.»

BARTIN HALKI DA BAKSAN İŞÇİLERİNİ DESTEKLİYOR

Bartın halkı tarafından da Baksan işçilerinin haklı grevi desteklenmektedir. İşçilere halk tarafından maddi ve manevi yardımlar yapılmaktadır. Bartın Belediye Başkanı Davut Fırıncı da işçilere yiyecek yardımında bulunarak, Bartın halkının da Bak san işçilerinin yanında olduklarını göstermiştir.

GREVDEKİ BAKSAN İŞÇİLERİ YALNIZ DEĞİL

- Çimse-İş Sendikası Filyos şubesi, Baksan işçilerinin maddi ve manevi olarak destekliyor.
- SEKA Çaycuma işçileri, Baksan işçileri için yardım kampanyası açtı.
- Zonguldak Maden İşçileri Sendikası ve diğer sendikalarda Baksan işçilerinin grevini desteklemelidir.

Çimse-İş Sendikası Filyos şube başkanı Ahmet Kayıkçı : «Çaycuma Selüloz-İş Sendikasının Bartın'da kurulu Baksan işyerinde uygulamakta olduğu gre vi, maddi ve manevi olarak sonuna kadar destekliyoruz. Baksan patronu, mamüllerine yüzde 150 zam yaptığı halde, işçilere, Uzlaştırma Kurulu kararındaki zammı bile vermemekle ne kadar katı olduğunu göstermiştir.» demiştir.

Diğer taraftan, Çaycuma kağıt fabrikasında çalışan işçilerde, Baksan işçilerinin yanında olduk larını belirtmişler ve grevdeki arkadaşlarına maddi ve manevi yardım kampanyası açmışlardır.

İşçi sınıfı arasındaki bu dayanışmaya, diğer işyerlerindeki sendikalar ve özellikle Zonguldak Maden İşçileri Sendikası da katılmalıdır.

KONU:
KÖYLERDEKİ YOKSULLUK

İşçi gardaşlar,

Bizler yanınızda değil, içinizdeniz. Örneğin köy öğretmeniyiz. Kırkbin köyden bir köy. Yirmi konut ilkel yapılı bir köy. Irgat. Adana - Çukurovaya pamuğa gitmeseler aç kalırlar. Tarım işçileri. Okul yok. İki buçuk metrekarede bir köy damı. Kırk çocuk, kalem parası bile bulamaz. Lastik ayakkabılar. Ekmek, turpla beslenirler. Biz de ekmek - helva ile besleniriz. Onların öğretmeni. Onlardan 1200 liracık bir maaş sekizinci yıla karşılık. Anaya, kardeşe bakmakla yükümlü. Her türlü bunalımı gülerek göğüslemek zorunda. Yoksa kuşak yetiştiremez. Kafa açlığımız da bir sorun.

Yeni Ortam'da «İŞÇİ DAVASI» adlı gazetenizin küpürünü okudum. Okuma olanağı nasılsa okumak istiyorum.

Bütün işçi kardeşlerime selâmlar. Güç - bilinç dileğiyle sevgiler, saygılar sunarım.

BİR ÖĞRETMEN
(Hatay - Topardıç Köyü)

Mektuplar üzerine

İŞÇİ DAVASI'na gelen mektupları imkân nispetinde yayınlamaya çalışıyoruz. Bu arada, dile getirilen fikirleri nasıl bulduğumuzu da belirtmek istiyoruz.

Bu sayıda yeralan mektuplar genellikle olumlu. Karadon ocağında çalışan maden işçisi arkadaşımızın görüşü çok doğru. C.H.P.'nin desteklenmesinin yanlış oldu ğunu biz de baştanberi söylüyoruz. Yalnız, arkadaşımız gerekçe olarak CHP iktidarının yaptığı zamları göstermiş. Tabii ki mesele sadece bu kadar değil. Bu meseleye işçi sınıfının öncülüğü ve bağımsızlığı açısından daha geniş çapta yaklaşmak gerekiyor.

Ereğli Demir-Çelik'de çalışan işçi arkadaşın sendikal mücadele konusundaki görüşü de tutarlı. Bugüne kadar sendikalarda çalışmanın önemi kavranamadı. Daha çok dışardan ve uzaktan konuşmakla yetinildi. Artık bu mücadeleye daha yakından katılmak şart. Fakat bunu yaparken «parti» ile «sendika» yı karıştırmamalı. Ve bütün çalışmaların can damarının politik çalışma olduğunu da unutmamalı.

Hatay'ın Topardıç köyünde öğretmenlik yapan arkadaşın köylerdeki yoksulluğu dile getirmesi de yerinde. Sadece işçilerin değil, bütün emekçilerin hakları ancak işçi sınıfının öncülüğünde verilecek bir mücadele ile kazanılabilir. Kapitalist toplumdaki her çeşit sömürü ve haksızlığa ancak işçi sınıfı son verebilir.

Çatalağzın da berberlik yapan zanaatçı arkadaşımızın hak alma mücadelesi konusundaki yaklaşımı da doğru. Evet, bütün haklar söke söke alınmalıdır. Kazanılan hakların kalıcı ve sürekli olması ancak böyle mümkün olur. İşçi sınıfının bilinçli ve kararlı mücadelesi ile sömürü düzeni mutlaka yıkılacaktır.

Gazetemize gelen mektupları ileriki sayılarımızda da yayınlamaya devam edeceğiz. Bütün okuyucularımıza selamlar.

işçi davası

Okuyucularımıza Çağrı

İŞÇİ DAVASI, İŞÇİLERİN GAZETESİDİR. Bütün işçiler, bütün okuyucular gazetenize yazın. İşyeri haberlerini, çevre haberlerini yazın. Önemli gördüğünüz konularda yazın.

Ayrıca gazetede yazılan yazıları eleştirin. Beğenip, beğenmediğiniz yazıları bildirin.

Ayrıca gazetede yazılmasını istediğiniz konuları bildirin. Sorularınız varsa sorun.
Böylece hepimizin gazetesini, hep birlikte her gün biraz daha iyiye götürmüş olacağız.

KAPİTALİST EKONOMİDE SÖMÜRÜ YOLLARI:

PİRİMLİ ÇALIŞMA NEDİR

- **İşçilerin pirim için çok yoğun çalışması normal ücretlerin işçinin geçimini sağlayamadığını gösterir**
- **Fazla yorulan işçi daha çok kaza yapmaktadır**
- **Fazla yorulan işçi sendikal ve siyasal hayattan kopmaktadır**
- **Sendikalar, işçilerin pirimli çalışmaya ihtiyaç duymayacakları seviyede ücret zammı almaları için mücadele etmelidirler**

Sömürü oranını arttırmanın diğer yolları

Kapitalizmin gelişmesine paralel olarak, sermaye sahipleri de işçileri daha çok çalıştırmanın ve daha çok sömürmenin yollarını aramaya başlamışlardır. Öyleki bu konuda isim yapmış uzmanlar bile ortaya çıkmıştır. Bu çaba giderek siyasi hedefli formüllerin ortaya çıkmasını getirmiştir. Bunlar nelerdir?

1 — FAZLA MESAİ : Fazla mesai, bu amaçla kullanılan klasik bir yoldur. Kapitalistler, sömürüyü arttırmak ve daha fazla kâr etmek için işçiyi daha fazla çalıştırmak yada iş gününü uzatmak isterler. İşte fazla mesai, iş gününü uzatma formülüdür. İşçi sınıfı 8 saatlik iş günü hakkını uzun ve kanlı mücadelelerle kazanmıştır. Ve bu kanunlaşmıştır. Fazla mesai, patrona, bu kanun dışına çıkma imkânı verir. Aldıkları ücretle geçinemeyen işçiler fazla mesai yapmaya mecbur olurlar. Daha çok yıpranmayı getirse bile, işçi bu durumdan pek şikâyetçi olmaz. Patron da hem ücreti düşük tuttuğu hemde işçiyi daha çok çalıştırdığı için bu işten ziyadesiyle memnun olur. Sonuç olarak işçi, hem daha fazla sömürülmüş olur hem de siyasi faaliyetde bulunamaz, sosyal olayların dışında kalır, kitap, gazete, dergi v.s. okuyamadığı için fikri yapısını geliştiremez.

2 — OTOMASYON VE YÜRÜYEN BANT SİSTEMİ : Daha çok, gelişmiş kapitalist ülkelerde kullanılır. «Ford sistemi» de denir. Bu sistemde üretim zincirleme hâle gelmiştir. İşçiler yürüyen bantlar üzerinde çalışmakta yada montaj yapmaktadırlar. İş temposunu hızlandırmak — mesela yürüyen bantın hızını dakikada 3 metreden, 4 metre sürate çıkarmak — işçilerin daha yoğun çalışması sonucunu doğuracaktır. Ve kapitalist bunu yapar. İşçilerin ücretleri ise sürat arttığı halde sabit kalır. Bu tip işletmelerde çalışan işçiler öylesine yoğun çalışırlarki, iş saatleri sonunda adeta posaları çıkmış olur. Ve çok erken yaşlarda çalışma güçlerini kaybederler.

3 — KÂRA KATILMA : Kâra katılma usulü, patronlara, hem daha çok sömürme imkânı sağlar hem de işçilerin kapitalizme karşı siyasi tavırlarını köreltir. Bu bakımdan, sermaye sınıfının, işçi sınıfına bir tuzağıdır.

Kâra katılma usülünde patron, işçilere az ücret vereceğini, yıl sonunda kârdan pay dağıtacağını açıklar. İşçiler, kapitalist işletmeyi daha çok kazandırmak ve kârdan daha çok pay almak için, daha fazla çalışırlar. Oysa diğer işçilerden daha fazla kazanmadıkları gibi, kendi patronlarına da fazladan para kazandırırlar. Çünkü işçiler işletmenin gerçek kârını kontrol etmek ve bilmek imkânına sahip değillerdir. Ve bu yüzden kapitalist - patron, işçilere çok az bir pay verir.

İşçiler ayrıca, kârdan pay alıyoruz diye, kapitalist mülkiyete de sahip çıkma durumuna gelirler. Bu durum, işçilerin hem sınıf bilincini yozlaştırır hem de birliğini parçalar.

4 — İŞÇİLERE HİSSE VERMEK : Kapitalist işletmeler, küçük hisse senetleri ile işçileri işletmeye ortak ederler. Bu, kapitalizmi, yaygın mülkiyetle, sosyalizme karşı korumak çabasıdır. Bu yol, küçük hisselere sahip işçilere mülkiyet duygusunu aşılıyarak onların sınıf bilincini yozlaştırmak amacını taşır. Aynı zamanda işletmeye ortak olan işçi, sahip olma ve işletmesini kâr ettirme duygusuyla daha çok çalışır. Küçük hisse sahiplerinin, işletmenin yönetiminde ve denetiminde bir gücü yoktur. Parsayı büyük hisse sahibi kapitalistler toplar. Hissedar olan işçiler, mülkiyet duygusuyla kapitalist düzenin savunucusu olur.

PİRİM NEDİR

Kapitalistlerin bütün derdi daha fazla kâr etmektir. Bunların kafası hep bu işe çalışır. Bütün çabaları işçilere daha fazla iş yaptırıp daha az ücret vermek içindir. İşte PİRİM SİSTEMİ de kapitalistlerin işçi sınıfını sömürmek için kullandığı usüllerden birisidir.

Pirim sistemi şöyle işler : İşveren, bir işyerinde çalışan işçilere üretimi arttırmaları karşılığında normal ücretlerine ek olarak «pirim» ödeyeceğini açıklar. Normal ücretleri ile geçimlerini sağlayamayan işçiler de bunun üzerine olağanüstü gayret gösterip üretimi arttırmaya çalışırlar. İlk bakışta bu işten hem işçi hem işveren memnundur. Üretim artışı işçinin ücretinin, işverenin de kârının artmasna yol açmıştır. Ancak işin iç yüzü böyle değildir. Pirim sistemi aslında işverenin kârını hızla artırırken işçinin daha fazla ezilmesinden ve sömürülmesinden başka sonuç vermez.

PİRİM SİSTEMİNİN ZARARLARI

* Pirim sistemi işçilerin sağlık durumlarının bozulmasına yol açar. İşçiler hem bedenen zayıflar hem de sinirleri yıpranır.
* Pirim sistemi işverenlerin az masraf ve az işçiyle çok iş yapabilmelerini sağlar.
* Pirim sistemi iş kazalarını artırır. Fazla çalıştıkları için dikkatleri dağılan işçiler daha fazla kaza yaparlar. İşçiler üç-beş kuruş kazanayım derken canlarını tehlikeye sokmuş olurlar.
* Pirim sistemi işçilerin aile düzeninin bozulmasına yol açar. İşçilerin eşlerine ve çocuklarına karşı görevlerini yerine getirmelerini engeller.
* Pirim sistemi işçiler arasında ayrılık - gayrılık yaratır. İşçiler üretimi arttırmak için birbirlerine baskı yapmaya başlarlar. İşçiler arasında yarışma hızlanır ve birbirlerine düşerler.
* Pirim sistemi işçileri kendilerine nezaret eden ustabaşı, postabaşı, formen gibi kimselere daha fazla bağımlı duruma düşürür.
* Pirim almak için daha sıkı ve daha uzun çalışan işçiler, işyeri dışında KENDİSİ İÇİN yaşama imkanından yoksun kalır. Yorgun ve bitkin düşen işçiler, çalışma saatlerinden arta kalan zamanlarını değerlendirme gücünü kendilerinde de bulamazlar. Sendikal ve siyasal çalışmalardan uzak kalırlar. Gazete ve kitap bile okuyamazlar.. Kişilikleri günden güne yozlaşan işçilerde zararlı alışkanlıklar yayılmaya başlar. Böylece pirim sistemi işçilerin sınıf mücadelesini kösteklemiş olur. Pirim sisteminin en önemli sakıncası da budur.

Sonuç olarak: pirim sistemi işçinin değil, işverenin yararına işler. İşverenler de bunu çok iyi bilir. Bu nedenle ücretleri kasten düşük tutarlar. İşçileri pirime muhtaç duruma sokarlar. İşverenler böylece işçileri istedikleri gibi sömürme yolunu bulurlar. Tek kelimeyle söylersek, pirim sistemi, sermaye sınıfının işçi sınıfına kurduğu bir tuzaktır.

ÜCRET NEDİR

Ücretli işçilik, kapitalist düzen içinde meydana gelmiştir. Kapitalizmin gelişmesi ile birlikte sanayi de gelişmiş, üretimin boyutları büyümüştür. Bu durum sonucu fabrikalarda, atelyelerde ve diğer işletmelerde, çok sayıda işçi, ücret karşılığı patronların hizmetinde çalışmaya başlamıştır. Kapitalist ülkelerde daima, sermaye sahipleri, çalıştırdıkları işçilere verdikleri ücreti, yaptıkları işin karşılığı gibi göstermeye çalışmışlardır. Öyleki bugün işçilerin büyük bir çoğunluğu aldıkları ücretin yaptıkları işin karşılığı olduğunu sanmaktadırlar.

ÜCRET, İŞÇİNİN YAPTIĞI İŞİN, BAŞKA BİR DEYİŞLE EMEĞİNİN KARŞILIĞI MIDIR?

Görünüşe göre, ücret, belirli bir iş süresi yada belirli bir iş karşılığında kapitalistin ödediği paradır. Yani patron, parayla, işçilerin emeğini satın almaktadır. Gerçekte ise, para karşılığında kapitaliste satılan, işçinin işgücüdür. İŞGÜCÜ, insanın etinde, kanında, beyin melekelerinde saklı bulunan iş yapma yeteneğidir. Aynı zamanda, işgücü, kapitalist sistemde piyasada satılan diğer mallar gibi ticari bir maldır. Ücret ise bu malın yani işgücünün fiyatından başka birşey değildir.

Kapitalist patron, işgücünü satın alınca, tespit edilen bir müddet süresince işçiyi çalıştırır. Çalışan işçi üretim yapar, değer yaratır. Yaratılan değere, üretim araçlarını elinde bulunduran kapitalist patron sahip çıkar. Esasen patronu ilgilendiren işgücünün bu «değer yaratma» özelliğidir. İşgücü kendi değerinden fazla değer yaratır. Bu fazla değere «artık - değer» denir. Artık değere kapitalist sahip olur ve bu onun kârının esasını teşkil eder. Kapitalist sömürü, yaratılan bu artı - değere kapitalistin el koymasından başka bir şey değildir.

İŞÇİ MADEMKİ SÖMÜRÜLÜYOR O HALDE İŞGÜCÜNÜ NEDEN SATAR?

Tek kelime ile, yaşamak satar. Sermayesi yada üretim araçları olmayan işçi, yaşamak için başkasının hizmetinde çalışmak zorundadır. İşçi, aldığı ücretle, kendisinin ve ailesinin geçim araçlarını satın alır. İşçi üretimle doğrudan ilgili olmadığı için, yarattığı ürün onu hiç ilgilendirmez. Bu sebepten ocaktan çıkardığı kömür, döktüğü çelik, dokuduğu kumaş ya hiç ilgilendirmez yada çok az ilgilendirir. Onu asıl ilgilendiren ücrettir. Onun kendisi için ürettiği şey ücrettir. Bu yüzden işçi, ancak iş saati bittikten sonra, kendisi için yaşamaya başlar.

İŞGÜCÜNÜN FİATINI YANİ ÜCRETİ TAYİN EDEN NEDİR?

Ücret, işçinin ürettiği maldan aldığı pay değildir. Kapitalist patron, üretime başlamadan önce işçinin ücretini vermiştir. Daha açık deyişle, yatırmayı hesapladığı sermaye içinde işçi ücretlerinin payını ayırmıştır. Ancak, hafta sonunda veya ay sonunda ödeme yapıldığı için, bu göze çarpmaz.

Çalışan işçinin, yarın, öbürgün ve devamlı üretim yapabilmesi, kendisi için gerekli geçim araçlarını alabilmesine bağlıdır. İşçinin geçim araçları en başta alacağı gıdadır, giyim araçlarıdır, ev kirasıdır. Ve evindeki bazı zaruri eşyalardır. İşte bütün bunlara yapılan masraflar, işgücünün üretim masraflarıdır. Yani işçiyi işçi olarak muhafaza etmek ve onu bir işçi yapmak için gerekli masraflardır. Bundan dolayıdır ki ücret, işçinin geçimi için gerekli malların fiyatı tarafından tayin edilir.

Ayrıca işçinin eğitimi ve yıpranması da hesaba katılır. Üretim yapan işçinin belli bir seviyede eğitim görmesi gerekir. Yine bunun gibi, tıpkı yıpranan makinenin yenilenmesine benzer şekilde, işçinin yenilenmesi gerekir. Yıpranan ve ölen işçilerin yerine, yeni nesil işçilerin yetiştirilmesi gerekir. Bu yüzden işçinin eğitimi, çocuklarını yetiştirmesi de ücreti tayin eden unsurlar arasındadır. Sonuç olarak diyebilirizki ÜCRET, işçinin geçim ve tekrar üretim masraflarından meydana gelir. Yani işveren - patron, bunların karşılığını ifade eden ölçüde ücret verir.

Ücretin, işçinin geçim ve tekrar üretim masraflarının karşılığı olduğunu şu şekilde örnekliyebiliriz: Bir motor, diyelimki 8 saat çalıştığında 50 litre benzin yakıyor, Yarın, yeniden 8 saat daha çalışması için, çalışmaya başlamadan önce bir evvelki gün tükettiği 50 litre benzinin yerine konması, deponun yeniden dolması gerekir. İşte patronun işçiye ödediği ücret bu vazifeyi görür.

Ücretler, işçilere iki esasa göre ödenir :

1 — zamana göre ücret

2 — parça başına ücret

ZAMANA GÖRE ÜCRET, saat ücreti olarak veya günlük ücret olarak ödenir.

PARÇA BAŞINA ÜCRETLE ise işçi, ürettiği her bir parça mal için belli bir miktar para alır. Bu durumda, işçi daha çok mal üretip, daha çok kazanmak için yoğun çalışır. Bir günde kazanılan para, genel ücret seviyesini aşarsa, kapitalist bu sefer parça başı ücreti düşürür. Netice olarak, kapitalistler bu sistemi, işçileri daha çok çalıştırmak ve daha çok sömürmek için kullanırlar.

İŞÇİ DAVASI

RÖPORTAJ:

E.K.İ. de uygulanan pirim sisteminden şikâyetçi maden işçileri.

Maden işçileri pirim sisteminden şikayetçi

Soru : Ne iş yapıyorsun?

Cevap: E.K.İ. Ocaklarında kazmacıyım.

Soru : Kaç senelik kazmacısın? Kaç lira yevmiyen var?

Cevap: 11 senelik kazmacı ustasıyım. Yevmiyem 84,50 Tl. dir.

Soru : Evlimisin? Kaç çocuğun var, aldığın para yetiyormu?

Cevap: 5 çocuğum var. İkisi ilk okulda okuyor. Aldığım para yetmiyor. Çok kesinti oluyor.

Soru : Ne kadar pirim alıyorsun. Mesela hiç iki metrelik bir damarda çalıştığın ayak oldumu? Bu ayakta hergün bir sarma çalıştığında ay sonunda kaç lira pirim aldın. Böyle bir ayakta istenen prevü (pirimsiz iş) nedir?

Cevap: Senede ortalama pirimimiz 200 - 600 lira arasında oluyor. Böyle düzgün ayakta çalışmamız çok ender. Çalıştığımız zaman pirim almamız kartiye prevüsüne bağlı. Fakat prevüyü daima yüksek tutuyorlar. Bu bakımdan böyle bir ayakta pirim 200 lirayı pek geçmez.

Soru : Normal olarak her ay pirim alırmısın?

Cevap: Senede iki üç ay iyi pirim alırız. Diğer aylarda pek pirim alamıyoruz.

Soru : Kartiyenin prevüsü sence yüksekmi?

Cevap: Kartiyenin prevüsü yüksek. Sebebi de işçilerin fazla pirim almaması için prevüyü devamlı yüksek tutuyorlar.

Soru : Pirimlerin kesilmesi şikâyetleri doğrumu? Hangi hallerde pirim kesiliyor. Kesintiyi ve sebebini size söylüyorlarmı?

Cevap: Prim kesilmesi doğrudur. Pirimlerin kesilmesini söylemiyorlar. Türlü sebepler gösteriyorlar. Neymiş kömürü kazmacı taşlı veriyormuş, yok direği çok harcamış gibi bahanelerle pirimlerimiz kesiliyor. İşçi arkadaşlar pirim alalım diye çok çalışmak zorunda ve az direk, malzeme harcama zorunda oluyoruz.

Soru : Ocakta kaç saat çalışıyorsun? Geç kalıyorsan bunda pirim almanın rolü varmı?

Cevap: Kuyu başından kafese binip akşam kafesten çıkana kadarki zaman 11 saati buluyor. Bu zaman çoğu defa 12 saati bulur. İşimizi bu zaman zarfında ancak bitirebiliyoruz. Geç kalmamızda pirim almanın rolü olmuyor. Geç kaldı diye pirim vermeyi bırak, hazır hak ettiğimiz pirimler bile hakkıyla verilmiyor. «İşimiz bitmiyor, geç kalıyoruz» diyince de «pirim alıyorsun, tabii, çalışacaksın» diyorlar.

Soru : Pirim hakkındaki şikâyetlerin nasıl giderilebilir? Bunun için hiç sendikaya başvurdunmu?

Cevap: Sendikaya çok defa başvuruyoruz. Fakat ismin ne, cismin ne diye birkaç kelime konuşuyorlar. Ondan sonra durum aynı değişen birşey yok. Bizim sendikadaki arkadaşlarımız sendikaya geçtikten sonra işçi arkadaşı düşünmüyor. Hepsi işçi arkadaşın kanını emmeye alışmış. Sendikaya gide - gele sendikanın yolunu düzelttik. Asfalt haline geldi. Artık ne verirlerse onu alalım diyoruz. Bir tabir vardır. Sel önünden kütük kapmaya benziyor, biz işçilerin hali.

Soru : Sence pirim alacağına yevmiyen yükseltilmiş olsa ve normal şekilde çalışman sağlansa nasıl olur?

Cevap: Bu soruyu hiç düşünmedim. Ama senenin iki üç ayında pirim alacağına her ay daha iyi para almak elbette daha iyidir.

GAZETENE ABONE OL

İŞÇİ DAVASI / Zonguldak işçilerinin haftalık ekonomi ve politika gazetesi / Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu Müdür: Kemal Kuşhan / Yönetim Yeri: Nizam Cad. Birlik İş Hanı Kat: 3, No: 311 ZONGULDAK / Yazışma adresi: P.K. 68 — Zonguldak. Tel: 3886 Abone: Altı aylık 25 lira, yıllık 50 liradır. / Dizgi ve Tertip: Başaran Matbaası / Baskı: ARZU Matbaası / Baskı tarihi: 26.3.75

Erdemir işçisi karar gününde

Sözleşme yetkisini maden-iş'in alması bekleniyor

On yıllık çok hareketli mücadele ortamı Erdemir işçilerine önemli nitelikler kazandırmıştır. Örneğin, Erdemir'de sözleşme yapan her sendika, sözleşme görüşmelerinin en küçük ayrıntısından grev kararına kadar her konuda işçinin onayını almak, ona danışmak zorunluluğunu duymuştur.

Nitekim, son dönem sözleşmesi 77 gün süren bir grev sonucunda çok başarılı bir biçimde sonuçlanmasına rağmen, bir takım parasal konularda (aidat ve benzeri) «İŞÇİNİN SÖZ VE KARAR SAHİBİ OLMASI» ilkesinin (işçi ileriye dönük kararlarında söz sahibidir bahanesiyle) çiğnenmesinden ötürü, işçi - sendika ilişkileri, bazı kaypak unsurların da yardımıyla işçi - sendika çelişkisine dönüştürülmüştür. Bu çelişkiden gerek işveren, gerekse bir takım sarı sendikacılar yararlanmak istemişlerdir.

Bugün Erdemir'de, bir yanda işveren yanlısı sarı bir sendika, diğer yanda ise, işçiden yana olmakla beraber, işçinin parasal konularda aldığı kararları çiğnemiş bir sendika vardır.

SENDİKA REKABETİ İŞÇİLERİN ALEYHİNEDİR

İşçilerin sendika örgütlerindeki bütünlüğü, işyerinde işçilerin canlı güvenini kazanmış sendikanın karşısında, diğer bir sendikayı örgütlemek isteyen sendikacıların özel çalışmaları ile daima bozulmuştur.

Bugün hem TÜRK - İŞ içinde, hem de DİSK içinde belli bir yönetici kesimi artık işçi niteliğini kaybetmiştir. Ya sıradan bir meslek anlayışı içinde, yada işçi aristokrasisi niteliği ile görevlerini sürdürmektedirler. Bu vasıftaki sendika yöneticileri, işçilerin kendiliğinden gelen ekonomik isteklerini, Türkiye'de kapitalizmin gelişmesine uyan bir tarzda, kapitalistlerin programları içinde değerlendirmişlerdir.

Her toplu sözleşme döneminde, işçiler, işyerlerinde «sendika seçme özgürlüğü» adına, sendika rekabeti içine düşürülmüştür. Bu durum, işçilerin, sınıf örgütleri olan sendikalardaki birlik ve beraberliğini devamlı olarak bozmuştur. Halbuki, işçilerin, işverenler [illegible] karşısında — bir iş yerinde, tek bir sendikada — sıkılı bir yumruk gibi olmaları, sınıfsal menfaatlerini koruyabilmeleri için zorunludur.

Türkiye Maden - İş Sendikası içinde saf tutan Erdemir işçileri yine bir yetki çekişmesi içine düşürülmüştür. Yetkili sendikanın hangisi olacağının, kağıt üzerinde belli olmıyacağı, bizzat sendikaların kendi bildirilerinden belli olmaktadır. İki sendikanın yöneticileri, birbirlerini sahte belge tanzim etmekle suçlamaktadırlar. Şu halde, yetkili sendikanın hangisi olacağının, en doğru kararını, güvendiği liderleriyle birlikte yine Erdemir işçileri, bizzat kendileri vereceklerdir.

E.K.İ. DE PİRİM

Kapitalist ekonomilerdeki her işletmede olduğu ve her işverenin yaptığı gibi Ereğli Kömürleri İşletmesinde de (E.K.İ.) pirimin amacı, işçileri daha fazla çalıştırmak, işçileri daha fazla sömürmektir.

Kısaca özetlersek E.K.İ. deki pirim sistemi şöyledir: Önce pirimler üç ana gurupta toplanır.

1 — HESABİ PİRİMLER

Bu prim, yapılan işin neticesine göre direkt üretimde çalışanlara verilir. E.K.İ. de çeşitli üretim sistemleri uygulanışı dolayısıyla bu pirim de kendi arasında guruplara ayrılır. Örneğin;

a) Uzun ayak kazı pirimi,
b) Dişli ayaklar pirimi,
c) Taban pirimi,
d) Lağım pirimi,
e) Atölye pirimi,
f) Lavvar pirimi,
g) Nezaretçi pirimi. vs.

2 — TAKDİRİ PİRİMLER :

Bu pirim, üretimle direkt ilişkisi olmayan, yardımcı sınıf işçilere verilir. Bürolarda çalışan yevmiyeli personele 5 yevmiyesi tutarında, diğer işçilere ise 10 yevmiyesi tutarında pirim VERİLEBİLİR. Tatbikatta ise azami sınır olan 5 ve 10 yevmiye tutarındaki pirim hemen hiçbir işçiye verilmez. Bu pirimi vermek veya vermemek tamamen iş amirine bağlıdır. İşçilerin çok şikâyet ettikleri pirimdir. İşveren bu pirimi işçi üzerinde baskı unsuru olarak ve işçiyi bölmek için kullanır.

3 — FEVKALADE PİRİMLER

Göçükten adam kurtarmak, madenin özel şartlarından gelen durumlarda yararlılık göstermek vs. gibi özel hallerde verilen bir pirimdir.

Konumuz bakımından bizi daha çok ilgilendiren hesabi pirimlerdir. Bunlardan da 1 — Kömürde, 2 — Taştaki çalışmaya uygulanan pirimlere bakalım.

Uzun ayak bir çeşit kömür istihsal ünitesidir. Burada kömür kazan işçiye kazmacı denir. İki metre kalnlığında kömür olan bir uzun ayakta bir kazmacı dört metrelik bir sarma kullandığında (ki genellikle bu kadar iş istenir) oradan yaklaşık 15 ton kömür çıkarır. Böyle bir damarda kazmacıdan 9 ton kömür istenir. Bu durumda günde 6 ton pirime tabi kömür çıkarılmış olur. Pirime tabi kömürün bir aylık bedeli yaklaşık 63 bin liradır. Buna rağmen kazmacının alacağı pirim 600 lira yedeğinin ise 450 lira civarındadır. Yani kazmacı yarattığı değerin ancak yüzde birini alır. Çünkü 9 tondan fazla her ton için pirim 10 lira civarındadır. Ve fazla ton başına 10 lira pirimin yüzde 60'ını kazmacı ve yedeği, geri kalanını da diğer ayak işçileri paylaşır. Kısaca bir kazmacı her fazla ton için azami 3,5 lira, yedeği 2,5 lira alır.

Ayn şekilde lağımlarda (taşta açılan galerilerde) 10 metre karelik bir kesitte normal aylık ilerleme 21 metredir. 52 metre ilerleme yapan yani ikibuçuk aylık işi bir ayda yapan lağım ustasının alacağı pirim 1087 lira, işçisinin alacağıysa 724 liradır. Kısacası ikibuçuk aylık işi bir ayda yapmasına rağmen işçiler aylık parasının yarısı kadar bile pirim alamamaktadırlar.

Bu hesaplamalar kağıt üzerindeki hesaplamalardır. Gerçekte ise işçiler, a) Pirimlerinin haksız yere ceza olarak kesildiğini, b) Pirimlerin yapılan işe uygun olarak verilmediğini, az pirim aldıklarını, c) Geçmişteki kadar iş yapmış olmalarına rağmen pirimlerin giderek azaldığından şikayet etmektedirler.

E.K.İ ocaklarının özellikleri dikkate alındığında pirimli çalışmanın maden işçilerine oldukça pahalıya mal olduğu görülecektir. Ocaklarda çalışma şartlarının tehlikesinden dolayı çok dikkatli çalışmak gerekir. Kazı sınıfı işçilerine verilen normal iş bile 8 saatte bitirilememektedir. Öyle ki bazı işçileri iş başında ekmek yemeye dahi vakit bulamamaktadırlar. Pirim almak için daha yoğun çalışan işçiler daha fazla kazaya uğramaktadırlar. İşçiler pirim almak için fazla çalışırlar. Çünkü, kazı sınıfı işçileri bir ay ocakta çalışır, bir ay köyünde durur. Yani aldığı bir aylıkla iki ay geçinmek zorundadır. Ayrıca nezaretçi pirimini, az tahkimat malzemesi kullanmakta çoğaltır. Dolayısıyla tahkimat malzemesinden kısıntı yapılır. Bu da emniyeti azaltır. Böyle bir pirim uygulaması ise tabiiki yanlıştır.

Referandum Nedir

Referandum şunlar için yapılır :

* İşyerinde, işçileri gerçekten temsil edecek sendikanın sözleşme yapması için.
* Üye kayıtlarında sahte fişler düzenlenmesi oyununa son vermek için.
* Sahte üye fişlerine karşı, sendikaların noter aracılığı ile istifalar yollıyarak, işçilerin yüzbinlerce lirasının çarçur edilmesini önlemek için.
* İşçiler ve sendikası arasındaki örgütsel bağlara işverenin müdahalesini önlemek için.
* İşçinin, işverene karşı mücadelesini yürütecek sendikasını tayin etmesi için.

Referandum, işçi sınıfının demokratik mücadelesiyle elde ettiği bir haktır. Ancak her oylama referandum değildir. Referandum, gizli oy - açık sayım olarak yapıldığında, işçiler için bir anlam taşır.